

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
Pentru fire-carm publicare.

Sibiu, 14 Iunie, 1893.

Ocupați cu alte afaceri de natură publică și preste măsură îngrijați de viitorul școlilor noastre în fața noului proiect de lege, care sub marea ameliorării salariilor, lovesce adânc în interesele vitale ale școlilor noastre, era să trecem fără a atinge cel puțin o nouă dispozițiune a guvernului nostru, care lovesce direct biserica noastră și în special pre candidații noștri de învățătorii, cari după absolvirea cursului teologic s'au dedicat carierei de învățătorii.

Indată după aducerea articolului de lege XXXII din 1875, care regulează dreptul de pensie al învățătorilor de la școlile neconfesionale, și în care lege bisericii noastre i-s'a asigurat dreptul de a-și susține fondul sau de pensie pentru învățătorii, respective de a-și înființa un asemenea fond, ca apoi guvernul în aplicarea legii să denegat bisericii noastre acel drept și să pună în aplicare a celei legi, guvernul a luat măsuri pentru înscrierea tuturor învățătorilor noștri în fondul de pensii învățătoresc al statului.

Candidații noștri de învățătorii în parte considerabilă s'au recrutat și se recrutează încă și acum dintr-o clericii absolviți, cari după absolvire se aplică ca învățătorii până când ajung la vre-o parohie, și în faptă aproape pretutindenea cei mai escelenți învățătorii ai noștri sunt dintre acești clerici, cari și în virtutea calificațiunii lor superioare de a se considera de cei mai buni.

Cu considerare la această stare de lucruri în biserica noastră guvernul țerei din indemnul propriu a emis o ordinațiune, care regulează pozițiunea în învățătorilor clerici față cu fondul de pensii.

Ministrul de culte de atunci Trefort a dispus, ca în fondul de pensii al statului să între și de învățătorii, cari au absolvat cursul clerical, însă în cazul când ei părăsesc cariera de învățătorii, făcându-se preoți, li se restituie banii solviți în fond, dar fără interese.

În motivarea sa ministrul și trage sâma cu impregiurările din biserica noastră, reflectează la normele noastre bisericesti, cari dispun ca clericii până la intrarea în vre o parohie să facă servii bisericii ca învățătorii, reflectează la planul de învățământ din seminariul nostru, în care studiul pedagogic e luat între obiectele obligate de învățământ, și în fine enunță, că numai așa se poate face dreptate, dacă clericilor învățătorii la intrarea în cler li se restituie sumele solvite în fond.

Dispozițiunea acestei ministeriale a esitaniți 12.

În acesti 12 ani multe s'au făcut în ministeriul de culte.

Făcutu-s'a legea pentru obligata instrucțiune a limbei magiare în școlile noastre confesionale populare, făcutu-s'a legea pentru școlile medii, făcutu-s'a legea pentru școlile de copii, în cele din urmă s'a făcut legea, care acum astăptă sancțiunea și publicarea, carea sub firma regulării salariilor pune la grea probă rezistența școlilor noastre.

Un sistem de prigonire s'a croit pentru școlile noastre, și ca să nu se credă, că a săcat acel isvor, în primăveră ne trezim în foia oficială de publicațiune a ministrului de culte și instrucțiune publică cu o ordinațiune, care scoțe din valoare ordinațiunea ministrului Trefort, de care ordinațiune am vorbit mai sus și dispune fără mult ocol, ca învățătorilor clerici să nu li se mai restituie sumele solvite în fondul de pensii învățătoresc al statului. Și ca să nu se credă, că doră cu această s'a esenariat anulul de prigoniri, ordinațiunea din Martie a actualului ministru de culte în aplicarea sa se estinde și asupra acelor, cari au intrat în fondul de pensii în vîrteba ordinațiunii de sub Trefort, și căroro statul le-a garantat restituirea sumelor solvite.

Semnalăm deocamdată numai în general această nouă prigonire fără a intra în detalii și observăm numai atâta, că ea se face numai față cu biserica noastră. Față cu alte biserici această nu se face, mai mult, după cum ni se spune, prevenirea față cu altele merge așa de departe, încât și preoții învățătorii sunt primiți în fondul de pensii învățătoresc, ba se dau pensii sub titlu de învățătorii neputincoși preoților, cari sunt în totă puterea trupescă și sufletescă.

Semnalăm deocamdată această prevenire față cu noi, care e prigonire în totă puterea cuvântului, și ne întrebăm, nu a sosit oare timpul, ca să încete odată prigonirile față cu biserica noastră, nu a sosit oare timpul, ca statul cu inimă de părinte deopotrivă să primescă în brațele sale pre toți cetățenii?

Aiurări șoviniste. În nrul de Duminecă 25 Iunie a. c. al foiei „Bud. Hirl.” un anonim într'o epistolă adresată din Cluș redactorului foiei se ocupă cu întregirea metropoliei din Blaș. El dice, că a audīt, că guvernul va întări de metropolit pe dl protopop al Sibiuului, Ioan Rusu, fiind că guvernul vrea pacea și crede, că prin amintitul se va ajunge mai sigur această, fiind bărbat fără colere. Corespondentul află, că această nu este așa, că protopopul Rusu nu e fără colere și în genere nu-l află de bun, continuându-și aiurările astfel:

„A pune acum în fruntea unei astfel de provincii bisericești un român, — fie chiar și fără colere — este un fel de sinucidere națională. Aici trebuie un cap bisericesc de colere hotărîtă și anume de colere șovinistă magiară ca cu mână tare să înfrâne preoțimea și învățătoria revoltantă. Dacă nu se află de acestia în Ardél, atunci Ungaria și astfel se se întregesc scaunul metropoliei din Blaș. Acolo sunt Fireczak, Drohobeczky, cari sunt patrioți neescepționabili, deși sunt gr. catolici. Este curată fețiune, că scaunul metropoliei Blașului trebuie ocupat cu arhieriu român. Nici o legă nu numescă această biserică: bise-

rica română gr. cat. ci numai usul greși
O schimbă din greșală cu biserica română
gr. or., care într'adevăr este înarticulată în
lege sub această titlul.

Să se pună în scaunul metropoliei de Blaș un om energic, cu simțeminte magiare, să se scôtă cele 61 mii de magiari (cari sunt aceia? Red.) de sub supremația metropolitului român gr. or. și să li se creze biserica greco orientală magiară, — atunci cestiunea ardelenă română va fi pe jumătate resolvită. Cu proce de presă, cu confiscare de memorandee nici când nu se va rezolva.“

În fața acestor aiurări, eșite din orașul „Kulturgyletului” și date la ivelă în o fôie însemnată, dar șovinistă din Budapesta, ne cuprinde un felu de compătimiture pentru șovinistii noștri, pe cari șovinismul îi duce până acolo, de ajung la șovinismul de plămuii absurde și trebuie să esclămăm: Dómne, Dómne, ori redă înderpt mintea și judecata sănătoasă șovinistilor noștri ori le-o ia de tot, dar nu-i lăsa a rătăci astfel buimăciți de risul lumii.

Revista politică.

Pertractările pentru încheierea convențiunii vamale între monarhia noastră și România s'au amonstat probabil pe vre-o 14 zile. Plenipotențiul guvernului românesc a luat simplu ad referendum tectul proiectat al convenției și trebuie să aștepte instrucțiuni nouă din Bucuresci. În urma acestei comisarii guvernului ungar s'au reîntors din Viena la Budapesta. După toate combinațiunile însă de până acum reese, că convenția totuși se va face, mai vîrtos, că Austria stărue cu multă insistență.

Ședința din 22 Iunie a camerei francuse din Boulanger furtoasă. De pe timpul lui Boulanger nu s'a mai vedut o ședință atât de aprinsă. Înaintea palatului Bourbon sta grămădită o mulțime de lume, damele au apărut pe tribune în toalete deschise. Loge diplomatailor au fost toate ocupate. Ansă la această a dat nesce descoperiri

FOIȚA.

TREI MOȘNEGI

de
Contele Leo Tolstoj.

Metropolitul din Archangelsk călătoria pe corabie până la Ssolowki (mănăstire în marea albă cu numele Ssoloweski, la care peregrinază omenii.) Pe acea corabie, se mai aflau peregrini, cari călătoriau la locul acela sfânt. Vîntul îi favorisa și timpul era frumos. Unii dintre peregrini s'au trîntit jos să se culce, alții mâncău, ér alții își petreceau timpul în povesti. Și metropolitul se preadunat în fiul corabiei (partea dinaintea) Un țeran arăta cu mâna preste tribord și toți îl ascultau. Metropolitul se oprî și aruncă o privire în partea aceea, unde arătase țeranul; nu se vedu decât marea, care lucea în sôre; ca să asculte mai bine se apropiă mai tare de țeran.

Cum a vedut țeranul pe metropolit, își luă căciula de pe cap și sta ca amuțit; și ceilalți salutau și își arătau venerațiunea.

— „Nu vă conturbați, filor”, dîse metropolitul. „Eu încă aș voi să ascult ce istorisece țeranul acesta bun“.

— „Despre moșnegi ne istorisece țeranul acesta de pescar”, dîse un comerciant ceva mai cult.

— „Despre moșnegi?” dîse metropolitul, apropiindu-se și mai tare. „Să audim. În ce parte ai arătat?”

— „Acolo este o insulă”, arătând spre dreapta. Pe insula aceea trăiesc acei moșnegi și își caută mîntuirea sufletului“.

— „Unde este acea insulă?”

— „Fi bun te uită după mâna mea — observați norul acela acolo; în stînga delanor, ceva mai în jos se vede ca un cerc“.

Metropolitul se uită, uită, dar nu observă nimic. Sôrele lucește pe apă, și metropolitul nefind învățat pe mare, nu vedu nimic.

— „Eu nu ved nimic”, dîse el. Ce fel de moșnegi sunt acei trei, cari locuiesc pe acea insulă?”

— „Omeni de ai lui Dumnezeu”, respunse țeranul.

— „Adeseori am audīt despre ei fără de a-i pute ved. Însă în vara trecută i-am vedut“.

Și el istorisi, cum a plecat după pesci și cum a rătăcit de a ajuns la acea insulă: el nici nu scia, că unde se află. Dimineață când umbla să vadă unde se află, ajunse la un bordeiu în pământ, și vedu un om bătrân și nu mult după această eșiră încă doi. Il încălđiră, îi dădură de mîncare, și i-au ajutat spre a pute împinge luntrița lui.

— „Ce prospect au?” se informa metropolitul.

— „Unul, un om mic, puțin gâb, acela poate să fie de o sută de ani, are o barbă albă, care începe a se face verde, el tot rîde, e ca un inger din ceriu, așa e de bun. Ceva mai mare e [celalalt] cu o barbă mare cenușie și o țandă ruptă, un om bătrân și robust, el umblă cu luntrea mea ca cu o trocuță, așa e de puternic, și acesta are o față veselă. Al treilea pășese ca un soldat are o barbă albă și lungă până la genunchi, genele îi acoper ochii — el merge desbrăcat, e încine numai cu o șurță.“

— „Ce au vorbit ei cu tine?”

— „Fôrte puțin au povestit cu mine, și între ei vorbeau puțin, se înțelegeau mai mult prin semne. Eu am întreat pe cel mai mare, că de mult locuiesc pe insulă. El încreși fruntea, morăi ceva, ca și când ar fi năcăjit, însă omul me încă îl prinse îndată de mînă și zimbă — îndată se linise și cel mare. Și cel mic dîse: „Apără-ne și ne păzesc“ și rise.

Precând istorisia țeranul aceste, corabia s'a apropiat de insulă.

— Acum se poate bine vedé insula”, dîse comerciantul, și arătând în partea aceea „priviți Escelenție într'acolo“.

Metropolitul își îndreptă privirea într'acolo, și observă ceva, adecă mica insulă; se mai uită încă un timp într'acolo, apoi merse pe partea cealaltă la cărmaciul.

— „Ce fel de insulă este acolo?” dîse el.

— „Este o insulă, care nu are nume, de acestea sunt multe pe aici“.

— „Adevărat este, că acolo își caută trei moșnegi mîntuirea?”

— „Eu am audīt de așa ceva, Eminenție. Cumcă este adevărat sau nu, această nu o pot spune. Ce e drept pescarii susțin,

ale țării „Cocarde“. Acel țiar a scris, că deputatul Ducret și consoții sei au pus mâna pe documente de mare importanță, pe care le-au luat dela ambasada engleză și prin care deputatul Clemenceau și alții sunt compromiși, că au tradat interesele Franciei pentru bani dați din fondurile secrete ale Angliei.

La începutul ședinții Millevoye întreabă pe guvern: Unde este Herz, cum stă cu sănătatea lui și cu estradarea? Ministrul president răspunde că medicii trimiși anume și cei mai renumiți din Franca: Charcot și Bro-nadel, au constatat, că Herz e greu morbos și nu poate fi estradat Franciei de către Englitera, dar că se află sub pază polițienescă. Millevoye nu se mulțamește cu răspunsul, Herz a influențat politica Franciei, el a fost un agent al Angliei în defavorul Franciei de aceea vrea să adreseze o interpe-lare. Nevrând președintele a i da voie să-o cetască din cauza cuprinsului ei, deputatul Pourguerie, cere ca să interpeleze densul în cestiunea Herz și Arton, precum și în cestiunea documentelor furate dela am-basada engleză.

Ministrul president Dupuy a răspuns, că guvernul va face totul, că se potă aduce pe Herz. Incât privește documentele, este tréba iustiției. Ancheta s'a început și procurorul și iustiția și va face datorința.

Clémenceau, priuënd curagiu cere ca acuzatorii sei să presente do-cumentele. Millevoye spune cum au fost subtrase documentele dela amba-sada de un om încredut al ei și cum ele au fost fotografate, apoi puse érași la loc. El cetesce un pasagiu referitoriu la Herz. Presidentul și ministrii protestéză, un deputat cere ca camera să se constituie în un comitet secret. Millevoye cetesce apoi mai departe despre o alianță între statele unite din Ame-rica și Rusia cu scop ca să o abată pe acésta dela alianța cu Franca. Burdeau, Clémenceau și Rochefort au primit câte 500—20,000 funți pentru a influența politica Franciei. Millevoye voesce apoi să predé aceste acte pre-sidentului. Acela care i le-a dat va face descoperiri și mai mari înaintea iusti-ției. Presidentul, precum avusese înțeles cu ministrii, le refuză și făcându-se larmă și protestări Millevoye și de-pune mandatul, pentru-ca să apară liber înaintea iustiției. Mai mulți de-putați boulangisti între cari Castilan și Vares s'au depărtat, dicénd, că ei și colegiilor și vor depune mandatele. Camera a trecut în urmă la ordinea țilei preste acésta cestiune cu 382 voturi contra 4. Prin acest vot se crede în general, că pozițiunea guvernului s'a întărit.

că i-ar fi vădut, însă de multe-ori vorbesc și ce nu este“.

— „Bucuros aș cerceta moșnegii aici trei. Cum s'ar puté face acésta?“

— „Cu corabia nu putem să mergem până acolo, cu luntrița s'ar puté; trebuie să întrebăm pe căpitanul“.

Căpitanul a fost chemat.

— „Eu ași voi să cercetez pe bătrânii de pe insulă“, dișe metropolitul. Putea m'ar trece acolo?“

Căpitanului nu-i cam era pe voie.

— „S'ar puté tréba. Inșe la așa ceva pierdem prea mult timp, eu ve asiguréz Eminenție, că nu se plătesce. Eu am auzit, că acolo trăiesc nesce bătrâni proști și muți ca pescii din mare.“

— „Cu tóte aceste eu aș vrea să trec acolo, voi plăti tótă ostenelă. Treceme-ți nu-mai acolo“.

Căpitanul trebu: să-l asculte. Mărinarii au întors ventrelele, și cărmaciul a schimbat cursul — corabia luă direcțiunea spre insulă. Metropolitului i s'a adus un scaun, el cu-prinse acel scaun, și își îndrepta privirea tot înainte. Pelerinii toți s'au adunat în

Scirile din urmă anunță, că totul a fost un falsificat și că Ducret și Narton au fost arestați. Millevoye a cădut victimă acestora.

Scupcina s'erbéscă a terminat răs-punsul la mesagiul tronului. Ea con-sideră de un fericit eveniment alun-garea dela putere a liberalilor, cari au condus țera la peire și aduce mulțamită regelui, că a știut să dea o so-luțiune atât de înțeleptă, fără a cauza daune țerei. Tratatele de comerciu cu Austro-Ungaria și Germania le va accelera, ținénd cont de puterea și influența acestor state. Pentru nelegiurile făcute de guvernul liberalilor acela va fi pus sub acuză cu toți băr-bații lui de stat.

Foile guvernului sunt tare mul-țămite de acest răspuns, ele escepti-onéză inșe sub acuză pe unii ministrii cari au observat și întrecut o atitu-dine neutrală. Foile opoziționale sunt fôrte nemulțămite cu răspunsul, ce l'a dat camera și dic, că actualele stări de lucruri nu pot dura mult timp.

Despre situațiunea din Grecia „Timpul“ anunță următoarele: Nisce depeși particulare trimise din Const-antinopole la două mari casse de bancă din Bucuresci *prevéd evenimente interioare importante în Grecia*. Una din aceste depeși, pe care raportorul no-stru a vădut'o, spune, că *abdicarea regelui Greciei este iminentă, sau pôte se provocă chiar o mișcare poporală în contra constituției și a dinastiei. Spiritele din Atena și din restul Greciei sunt fôrte agitate și agitația în contra coronei și a actu-alului guvern este întreținută de către cei doi capi de partide Tricupis și Delyanis eliminați dela putere*.

Ședința festivă a societății „An-dreiu Șaguna“.

A trecut un pătrar de secol, de când s'a înființat societatea de lectură a tinerimei dela seminarul teologic-pedagogic ortodox din Sibiu, care pórta numele marelui arhieru Andreiu. Un trecut destul de însemnat este acesta, dar ceea-ce dă mai mare însemnătate societății este rolul și in-fluența binefăcătoare, ce a eserceat-o ea asupra tinerimei întru cultivarea reciprocă în direcțiune literară și des-voltarea gustului pentru tot ce e fru-mos și înălțător pe terenul literar. Cu modeste începuturi, an de an ea s'a nisuit a se apropia de ținta sa propusă: a deveni un factor cultur-al pentru tinerimea seminarială, care se contribuie în locul prim la întregi-rea și lățirea cunoștințelor, ce și le câștigă elevii pe băncile școlii. Și an de an ea s'a consolidat, a înaintat atât

jurul metropolitului și se uitau spre insulă. Cine are ochii mai ageri, zăresce deja țermuri — și acum i-se arată și bordeiul. Unul dintre pelerini vede chiar și ómenii aici trei. Căpitanul aduse un ochian și îl dădú metropolitului.

— „Da“, dișe el, la țermure în partea dréptă dela pétra cea mare, sunt trei ómeni.“

Metropolitul își așeză ochianul. Trei ómeni vede el; un om înalt, unul mai mic; și al treilea fôrte mic, ca un pitic — ei se țin de mâni la țermure.

Căpitanul se apropia de metropolit.

— „Dacă Eminenție aveți poită, atunci putem trece de aici la insulă; și în timpul acesta să se cufunde anchira“.

El dase comanda. Anchira se cufundă și corabia se opresce. Luntrița se aruncă în apă, brudarii sar în ea și metropolitul cobóră două trepte și se așeză pe bancă în luntrița. Brudarii pornesc spre insulă cu lun-trița. La depărtarea cât poși arunca cu o pétră (svêrlitură) să vèd: trei ómeni bătrâni pe țermure — un om înalt, încins numai cu o șurță; cu o țundră ruptă, altul mai mic de statură; și un om mic ca un pitic, ei se țin de mâni.

în privința materială, creându-și între altele un fond, și o frumoasă bibliotecă cât și în privința culturală. Fie-care generațiune de elevi a dus-o cu un pas mai înainte, despre ce s'a putut con-vinge publicul din ședințele publice, ce le arangiază societatea în fie-care an în preséra S Apost. Andreiu. Viul interes, ce publicul din Sibiu și din provincie a arétat în totdeauna față de ea, este semn vèdit, că societatea a mers în direcție bună și nu s'a abătut, nici n'a șovăit întru ajungerea scopu-lui și țintei sale.

Precum la ședințele publice anu-ale așa și la ședința festivă arangiată de tinerime Sâmbătă séra, în 12/24 Iunie a. c. a participat un public în-semnat și ales din Sibiu și jur, între cari o cunună frumoasă de dómne și domnișóre, în special o parte însem-nată a elevelor școlii de fetițe a „Aso-ciațiunii“, ér progrăma, bine întocmită și publicată deja, a fost esecută în-tocmai. Cele două coruri, cu cari s'a început și terminat progrăma, precum și cântarea solo cu acompaniare de pian, au fost bine esecutate. Mult efect a produs dialogul de A. Pan: „negu-țătorul și nărodul“, care deși simplu în compoziție prin o predare potrivită și fôrte bună a plăcut publicului și tot asemenea a fost cu succes declamată anecdota hazlie a lui Speranță, „Caii țiganului“. O reprivere asupra trecu-tului societății a cetit vice-președintele Georgia, ér o altă disertatiune a trac-tat tema: „fericirea în religiozitate“, dar punctul cel mai însemnat, lucrarea cea mai prețioasă, ce s'a predat Sâmb-ătă séra, atât ca compoziție originală, cât și ca predare din partea autorului Ioan Moța cleric anul II. a fost fru-moșă poveste în versuri „Bujorel“. Ea este un admirabil product pe terenul literaturii populare și ar fi de dorit, ca autorul să o dea publicității, ca să potă fi aprețiată și gustată în cercuri largi.

În genere tóte punctele progră-mei au fost bine esecutate; publicul și-a arétat mulțămirea sa prin aplause vii și a dus cu sine suvenirea unei seri plăcute și convingerea că în si-nul tinerimii noastre se află multe și escelente puteri, cari promet mult pe terenul literar-artistic.

Noutăți.

Petrecerea pompierilor. Din cauza timpu-lui nefavorabil așa numitul „Maial“ al pompi-erilor din Sibiu a trebuit să se amâne până eri, Duminecă după améđi. Petrecerea ținută în Dumbravă a fost cât se pôte de vială și reușită. Ea s'a început de altfelu la 11 óre a. m. prin exerciții esecutate la casarma cea mare din loc. Pompierii nostri au dovedit

Brudarii trag luntrița la țermure, și metropolitul sare din ea.

Bătrânii își plécă capetele înaintea me-tropolitului, el îi binecuvéntă, ei atunci tot mai tare să plécă înaintea lui. Metropolitul vorbesce:

— „Eu am aflat“ începú el, „că voi moșnegi ai lui Dumneđu aici vè căutați mântuirea sufletului, ve rugați Domnului Christos pentru ómeni. Eu nevrednică slugă alui Christos sunt chemat aici prin mila Dom-nului, ca să păzesc turma lui. Și așa am voit să ve vèd și pe voi slugile Domnului, și dacă pot să ve dau învêțatură“.

Bătrânii tac, ei zimbesc și se uită unul la altul.

— „Spuneți-mi cum căutați milă și cum serviți lui Dumneđu“, îi întreba me-tropolitul.

Adânc oftând privi omul acela cu barba sură, pe omul cel mai bătrân, și pe acela mic care era numai ca un pitic. Cu fruntea în-crețită îl privește și acela încins cu șurță. Cel mai bătrân începú a vorbi riđénd:

(Va urma.)

și cu acésta ocașiune mare destoinicie și o ordine esemplară.

Români împușcați. Din Câmpeni vine csirea, că pe muntele Marsóia, proprie-tatea comunei Scărișóra, păzitorii din pădurile erariale au împușcat 7 ro-mâni. Acésta nelegiuită și revoltătoare faptă s'a întéplat în nóptea de 21 spre 22 Iu-niu c. Dintre nenorocitele victime una a ră-mas jos mórtă.

Monument în Presburg. Congregațiunea orșănescă din Presburg a votat 60,000 fl. pentru ridicarea unei statue ecestre în me-moria adunării din Presburg de sub Maria Teresia, în care nemeșii au strigat „Vitam et sanguinem pro rege nostro“. Cu ocașiunea acésta s'a petrecut un incident, care le-a causat multă supérare lăudărosilor și șovi-niștilor nostri compatrioți, cari sunt dedați a să impena cu pene streine și a să presentă lumii, ca și când în totdeauna ei ar fi fost singuri mântuitorii patriei noastre. Un mem-bru al congregațiunii, Tschida, a fost con-tra votării acestei sume, din motiv că ora-șul nu are bani pentru lucruri de aceste și că e de prisos a ridica un astfel de mo-nument. Mai multe voci au protestat contra acestei enunțațiuni, la ceea-ce Tschida a răspuns: „De altcum nici nu magiari au mântuit patria, monarchia și casa domnitoare. Dacă n'ar fi venit generalul Laudon și principele Eugen și acum am purta jugul turcesc.“

În urma acestor cuvinte a urmat mare sgomot, proteste și primariul substituit a res-pins aceste enunțațiuni și le-a reprobat.

Prin acésta însă adevêrul istoric nu se pôte ascunde și tot adevêr rămâne!

Manifestațiuni. Scirile din Bucuresci anunță, că în urma hotărârii luate de stu-denții universitari se va publica un nou ma-nifest în cestiunea românilor din regatul un-gar, care va fi răspândit în 50 de mii esem-plare și se vor arangia în tóte orașele me-etiguri de protestare.

Francesii și români. Dl V. A. Ure-che, președintele Ligei culturale și membru al Felibrului latin, a primit din partea dlui Roque Ferrier, presidentul acestei din urmă asociații, telegrama următoare: „În ședința Asociației felibrilor s'a votat în unanimitate următorea propunere: Sub-sem-nații emit dorința, ca Montpellier, să devină definitiv un centru universitar și că drep-turile cei sunt făgăduite prin lege acum pendintă înaintea senatului să fie completate prin crearea între altele cursurilor de limba română și macedo română“. Acest proiect de lege va veni în curénd în discuția par-lamentului frances. La acésta d. V. Ure-che dete următorul răspuns telegrafic: „În numele universităților române mulțămim subscriitorilor dorinței de a se înființa un curs de limba română la facultatea de litere din Montpellier. Să ne cunoșcem bine, ca să ne iubim mult!“

Tabla reg din Debrețin a aprobat sen-țița tribunalului din Sătmariu cu privire la condamnarea dlui Lucaciu, respingénd recursul apératorului. Pedépsa sună: închi-sóre ordinară de 13 luni, avénd a se sub-trage 4½ luni, petrecute în închisórea de stat din Seghedin.

Himen. Dl Valeriu Oprișiu notariu în Ucea inf. s'a fidațat cu d-sóra Iudita M. Indrieșiu din Boița.

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Român“.

Zarand în Iunie, 1893.

Greul ocupațiunei noastre dăscă-lesci de o parte, ér de altă parte ne-ajunsurile țilnice, ce se înmulțesc me-reu și cu un cuvént „împrejurările“, cari pentru noi, dăscălimea dela sate sunt destul de nefavorabile, nu mi-au permis a discuta și în public starea învêțătorimei.

Acum, că suntem óreș-cum liberi de acel „greu“, cu permisiunea onor-redacțiunii me încerc a aréta publicu-lui mare unele pedeci ale progresului nostru național.

Secerișul rodurilor muncii învățătorești, esamenele sătesci, pe la noi sunt în curgere deja. Fie care părinte și român ar trebui să dorască muncă, a alerga pe treburile și martorul ocular la aceste ceremonii și a contribui, ca aceste lucrări anuale să-și aibă caracterul lor sărbătoreț.

Nu ar trebui înțelăsat nimic, ce ar putea promova bunul mers al învățământului și cu iubirea, cu aceași iubire să vadă și pe învățători, cari împlinindu-și conștiința chemarea lor, nici pe de parte nu sunt respălați.

Așa ar trebui să fie întimpinați învățătorii, dacă ne iubim pe noi înșine. Dureros lucru însă, căci în multe locuri nu așa se face, ba putem spune deși cam cu rezervă, că în multe comune nu înțeleg chemarea învăț. și nici că vreau a o penetra această spinosă chemare, cei, cari chemați ar fi să fie pentru a sprigini învățământul popular.

E știut, bunăoară, că demnul protopop al Zarandului a răspândit între preoții acestui tract o circulară, prin care cere, ca și autoritățile comunale să conlucre a se sistemisa salariile învățătoresci, ridicându-se la 300 fl., să înțelege unde e posibil. În mare parte i-a succes, în unele comune însă, precum d. e. în Șesuri omenii să arată a fi departe de a pricepe chemarea învăț., căci încă până a nu sfârși dl protopop cuvântarea de încheiere a anului scolastic, auzind ei, că o să se discute și modalitatea urcării salariului celui diligent învăț., au început a remonstra, dîcînd, că i-a „dat ca să fie pedepșiți, pentru-că n'au trimis copii la școlă“ și alte învinuiri nedemne de un astfel de om. Intr'atăta e huiduit acel învățătoriu, care e unul dintre cei mai diligenți învăț. în tract, încât desnădăjduit acesta a abdis din acel post învăț. preferînd a rămănea fără ocupațiune decât a se mai espune atâtor batjocuri din partea omenilor în culți.

Se dîce, că dela învățător atărnă îmbunătățirea sôrței sale, precum și a școlăi. Da, așa ar fi să fie și fie-care învățătoriu în împrejurările cele mai rele așa 'i și stă bine a lucra, dar ôre atunci, când d. e. cum e și în susnumita comună, primariul, înderăptul căruia stă forța și puterea politică 'și dă totă silința a paralisa ori ce încercare salutară a învățătorilor, ôre i să pôte lua în nume de rēu aceea, că el, învățătoriu 'și perde totă nădejdea de a-i aduce la cale?! Și trebue să scim și aceea, că învățătorii nobstrie chiar și cei de pe la orașe nu numai stau materialicesce de regulă fôrte rēu. dar fiind-că chemarea lor cam eschide ori ce posibilitate de a-și acuire averi materiale, nici nu simpatisază bucuroș omenii mai de valoare cu ei și prin urmare nici nu sunt aplecați a le da mână de ajutoriu în lucrarea lor, de și este o lucrare de interes comun, pentru care toți din tôte păturile societăței mână de mână ar trebui să lucre. Êtă dar cum să pôte esplica și trista împrejurare, că puținele foi pedagogice ce au apărut, s'au susținut 3—5 ani și au repus. Dar cu tôte acestea cred, că ar fi timpul ca consistoriu să dispună redactarea vre unei foi pedagogice și să o impună ôre-cum învățătorilor, căci lucru dureros, mulți chiar dintre învățătorii cu stare materială mai bună nu cetesc nici o fôie, necum să-și procure și cărți, din cari să se pôte culege cunoscințele necesare. E destul de mare pedecă și această neînterese, de calea progresului în școlăle nôtstre, deôre-ce e știut, că numai cu cunoscințele ce ne prisosesc putem da altuia cu deplin succes.

Precum însă la ori ce lucrare de interes comun fără o conlucreare harmonică și controla binevoitoare nu să pôte ajunge la nici un bun rezultat, așa nu se pôte ajunge de regulă la rezultatul dorit nici în școlăle nô-

stre, cari sunt „per eminentiam“ instituțiuni comune, până când tôte organele dela cele mai înalte, până la cele mai de jos chemate nu vor lucra cu un suflet și o inimă, dezvoltând tot interesul posibil pentru înaintarea instrucțiunii poporului nostru decădut.

Și spre scopul de a da impulse și organelor subalterne bis. și a lucra la dezvoltarea interesului la aceste organe față de instrucțiunea poporului, cred a fi consultă denumirea din partea v. consistoriu a unor inspectori de școlă cu o specială pregătire în direcția această, conform dorinței exprimate în un număr mai recent al acestei prețuite foi.

Êr până atunci îndrănesc a spera, că domnii atotpresbiteri, vîdînd pericolul ce ne amenință din partea actualului sistem de guvernare al statului unguresc — se vor pune cu toții pe lucru și vor sistemisa salariile învățătoresci, urcându-le la minimul cerut de lege; — pe lângă cari mai îngrijindu-se și de localuri de școlă corăspundătoare și învățători anume pregătiți — instrucțiunea poporului nostru va înainta sigur.

S... S...

Temnițe de stat.

Temnițele de stat ale Ungariei interesează pe naționalități și în Ungaria pe noi românii, căci începînd de pe la anii 60, mulți frați de ai noștri au trebuit să guste amarul acestor locașuri pentru convingerile lor politice naționale. Mai nainte temnițele de stat erau în Vaș și Năsăud. În timpul din urmă aceste s'au sistat și s'a făcut o nouă temniță la Seghedin. Acum feldin Budă pesta vestesc, că ministrul Szilágyi vrea să „reactiveze“ temnița din Vaș. Vașul era încungiurat cu un fel de nimb pentru temnițe sa „domnescă“, așa-că cetățenii Vașului au simțit un gol neexplicabil când temnița a fost strămutată la Seghedin sau cum diceau vâtenii „când au dus din Vaș inteligința“. Se spune, că ministrul Szilágyi a fost interpelat de mai multe ori între patru ochi pentru această strămutare și aceste interpelări îl supărau mult pe ministru.

Odată apoi s'a întîmplat în Seghedin o neîntîmplată. Un duelgiu, care se afla în temniță, făcînd o primblare prin curtea temniței din remășag a sărit preste zidul ce încungiura curtea, și-a luat o birje și s'a dus la redacțiunea unei foi din apropiere, de unde și-a scos un certificat despre aventura sa. Auzînd despre această ministrul Szilágyi, a devenit furios și și-a propus să pună capăt la astfel de lucruri. El a chemat pe secretarul său și i a dîs:

— Cunoști d-ta Vașul?

— Cunoșc, Măria ta.

— Este temnița lângă Dunăre?

— Da!

— Să scrii la directorul temniței de acolo, că eu vreu să înființez în Vaș o temniță de stat, să substernă un proiect. Pe director îl cunosc de om sever și sciu, că nu vor putea glumi cu el, sau apoi vor trebui să treacă Dunărea în not.

Directorul a pregătit proiectul și să astăptă să fie aprobat de ministru. Conform proiectului să va zidi o casă cu un cat cu privirea spre Dunăre și cu considerare la cei cari au aplicare a sări zidurile, curtea ei va fi încungiurată cu un zid de patru metri și jumătate de înalt. În edificiu vor fi opt cele și alte apartinențe. Celele vor fi provădute cu ferestri mari dar totodată și cu graii de fer, ca nu cumva locuitorii involuntar să cadă afară. El va costa vre-o douăzeci de mii și până la toamnă pôte fi gata

O asemenea pușcărie să dîce, că să va zidi spre bucuria ardelenilor și în Aiud. Pentru aceea va rămănea în activitate și temnița de stat din Seghedin.

Ministrul, să vedea, presimte, că să vor în mulți delieuenții și să îngrigesc în mod părințesc de localuri trebuincioșe. Harnic ministru!

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARA.

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardélului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Femeile își fac cosițe, pörtă învelitoare, (brobóde), la grumazi mai multe șire de mărgele sau salbă de bani (fifirigi), apoi cămeși sau ti (inii) cu bogate cusături pe mâneci, la grumazi și pe pept (ciupag), în multe părți brăie împodobite, opreg sau zadie și dinainte cătrînță. Opregul și cătrînța în unele părți sunt curat negre și contraste în contrast cu albăta pótelor, dau o eleganță deosebită portului; în cele mai multe părți însă sunt de mai multe colori. Preste cămașă să îmbracă românele cu peptare, cojce și sumane, ca bărbații, iar picioarele le încălță la munte cu opinci, la țară de obicei cu cisme, cari în unele locuri sunt roșii. Tôte aceste în felu de feliu de variațiuni, totdeauna însă originale și atrăgătoare.

Cele mai multe vestminte ale portului românesc și anume: învelitoarele, cămeșile (iile), brăiele, opregurile și cătrînțele etc. precum și alte albituri de-ale casei, lepedeiele, stergarele, merindările etc. le țes și le îmfrumșetază cu cusături înseși femeile. Semnul sau trăsătura lor de frunte este decorativă, împodobită; colorile sunt originale și potrivite de gust, ér mustră cusăturilor este de regulă lineară (cușur-lară). Ornamente (împodobiri) de flori nu să află, decât fôrte rar și ele sunt împrumutate de la streini.

Țesutul este fôrte răspândit între români; el este, asemenea lucrului de câmp la români, o veche și dragă ocupațiune a femeilor române. Țesutul, scrie Sigerus,¹⁾ ca industrie de casă este răspândit mai pretutindenea între românii ardeleni; puține sunt casele, în cari femeia să nu aibă resboiu, o uneltă primitivă, pe care însă ea cu mână destoinică pregătesce țeseturile frumoșe, de formă artistică. În unele sate femeile țes tot anul, în altele însă numai iarna, când încetă lucrul câmpului.

Românii din Hunedóra sunt partea cea mai mare meseriași și numai puțini sunt, cari trăiesc din lucrul câmpului. Portul²⁾ lor nu este românesc, e strein, afară de al economilor, cari bărbații au port românesc, pe când femeile lor să îmbracă, ca și cele ale meseriașilor. Portul femeiesc român în Hunedóra e reprezentat numai de femeile din Șebeșul de lângă Orăștie, a căror bărbați sunt aplicați ca lucrători la fonderia statului.

Locuitorii satelor, curat românesci, din apropierea Hunedórei,³⁾ să cuprind cu economia câmpului.

Portul lor este, cu mici variațiuni următoriu: bărbații pörtă pălării mici, cu margini resfrante în sus, iarna căciulă; cămeșă e de pânză de casă, mai mult scurtă, de cât lungă, preste ea vine încins șerpariu; apoi să îmbracă cu pieptare din piele de ôie, și preste ele au un vestmînt, cam cât peptariul de lung, numit „recăl“. Acesta e din lână de ôie, țesută acasă; la unii recălul e vînat. Tot din acesta materie e și sumanul, de obicei alb, la unii sur și care să numesc „șubă“. Șuba să pörtă de regulă pe umeri, îmbrăcată la grumazi și numai arare-ori o îmbracă pe mâneci. Cîbreții sunt albi sau suri, precum e și șuba, iar în picioare pörtă opinci.

Portul femeilor e în parte strein. Femeile au pe cap cîrpă de boltă, de pîr; cămeșă e de pânză de casă, puțin brodată, preste cămeșă au peptar, apoi un vestmînt, — ase-

¹⁾ E. Sigerus, în „Allgemeine Kunstchronik“, a. 1885,

²⁾ Date despre portul Românilor din Hunedóra și jur mi-a comunicat dl G. Oprea, par. gr. or. în Hunedóra.

³⁾ Cari sunt: „Teliucul, Cincișul, Zlaștii, Boșul, Mănerul, Valea, Nandru, Josani, Buiturul, Săn-Craiu, Nădăștia de Jos și de Sus, Ocoliișul-Mare etc.

menea recălului, — făcut din materie de boltă și blănit cu piele de ôie, numit „curcă“. Curca e vestmînt de iarnă. Vara în loc de curcă să pörtă un vestmînt mai ușor, tot din materie de boltă, care să numesc „vizităr“. Apoi tôte pörtă rochiu, din materie de boltă, în picioare cisme, iar cele mai tinere papuci (ghete). Așa este portul femeilor din Teliuc, Cinciș, Zlaști, Boș și Buitur. Cele din Nădăștii, Ocoliiș, S. Crai, Valea, Nandru, Josani și Măneru au tot asemenea port, cu deosebire însă, că rochiile le fac din lână de casă, țesută de ele, iar în Nădăștii și Ocoliiș cele mai multe femei au în loc de rochiu un fel de opreg, fôrte încrîșit și înainte cătrînțe, cari însă au fôrte mare asemănare cu rochiile femeilor din celelalte sate, încât abia le pôte deosebi de ele.

(Va urma.)

Publicare de concurs.

În conformitate cu concludul adunării generale a despărțământului XXIV Murăș-Oșorheiu al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la Nasna în 7 Iunie 1892, prin această se escrie concurs la 2 premii de câte 10 fl. v. a. dintre care unul se va conferi celui învățătoriu român fără deosebire de confesiune, care va dovedi prin atestatul dela autoritatea sa competentă scolară de pe teritoriul acestui despărțământ, că a făcut cele mai mari progrese în instrucțiunea elevilor sei în pomărit și are cea mai bună grădină scolară; ér al 2-lea între asemenea condițiuni se va conferi celui învățătoriu, care va dovedi mai mult sporiu în stupărit.

Concurenții învățătorii să-și așternă suplicele lor până la 18/30 Iuliu a. c. la direcțiunea acestui despărțământ în M. Oșorheiu.

M. Oșorheiu, 8 Iunie, 1893.

Despărțământul XXIV M. Oșorheiu al „Asociațiunii transilvane pentru lit. română și cultura poporului român.“

Nicolau Maneguișu, Vasiliu Hossu, protopresb. și cassar. președinte.

Diverse.

Jidanul la asentare. Ijic Salmann e scris la sorți. Ar voi să scape, dar înzadar. El se preumblă în sala de așteptare strigînd: „Infanteria? Cavalerie? Cine scie unde mă vor viri“. În fine îi vine rëndul. Ofițerul recrutor, vîdînd că e murdar, ordonă unui soldat să-l ducă în odaia de alături și să-l spele. Ijic intră și zăresce o cană cu apă: Gewalt mam'! țipă el, m'a dat la marină.

Din public *).

Mulțămită publică.

Bunii și evlavioșii noștri creștini din parochia gr. or. Vălcăul unguresc (protop. Clujului) Simion Vlaic a Catri și soția lui Anastasia, vîdînd lipsa în care se află biserica din loc și pătrunși fiind de simțul binefacerii creștinesci, din averea lor proprie au procurat pe sēma bisericei din parochia numită, o cruce de tînichea în vîrtul turnului cu 12 fl., un rënd de vestminte preoțesci cu 40 fl. și un sfeșnic cu 3 fl. Suma 55 v. a. sau 110 corone.

Pentru această faptă marinimosă subscrisul în numele comitetului parochial și a întregului popor din Vălcăul unguresc, îmi țin de plăcută datorința, a aduce și pe această cale cea mai căldurosă mulțămită generoșilor donatori, cerînd ajutoriu și binecuvîntarea lui Dumnezeu asupra tuturor întreprinderilor lor bune și să-i țină la mulți ani, cu pace, întregi și sēnațoși, ca să se pôte bucura de rōdele muncii lor.

Dee bunul Dumnezeu, ca acești generoși donatori să afe mulți imitatori.

Vălcăul unguresc, 11 Iunie, 1893.

Pentru Comitetul parochial:
Gavriil Todorușiu,
adm. parochial.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

„MIELUL”, societate pe acții în Poiana.

Nr. 13/1893.

Convocare.

Domnii acționari ai casei de imprumut și păstrare „Mielul”, societate pe acții în Poiana, în virtutea § 14 din statutele societății se invită la **I-a Adunare generală ordinară** care se va ține în Poiana, la 16 Iulie, 1893 st. n. la 2 ore după amăzi în sala cea mare a școlii nouă.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiere asupra computului anual, al bilanțului încheiat cu 31 Decembre 1892 și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Decisiune asupra bilanțului anual și ficșarea dividendelor în sensul § 45 din statute.
4. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-ului 16 din statute în sensul căruia „la adunare pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și cari cel puțin cu o zi mai înainte de adunare au depus pe lângă revers la cassa societății, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelorora pe care i represintă împreună cu dovețile de plenipotență.”

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la cassa societății cel mult până la 15 Iuliu, st. n. 4 ore p. m.

Poiana, la 20 Iuniu, 1893.

[93] 1—1 **Direcțiunea.**

Nr. 494/1893. [90] 1—3

CONCURS.

La școlă română gr. or. cu trei clase din Preșmer, protopresbiteratul Brașovului, a devenit vacant un post de învățătoriu, spre a cărui ocupare se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumente:

- a) Salariu anual din cassa alodială plătit în rate lunare anticipative 300 fl.
- b) Bani de quartir din alodiu 40 „
- c) 4 gălete de grâu dela mori în natură 20 „
- d) folosința unui fenaț 10 „
- e) dela 1/2 familiile din parochie câte 20 cr. 10 „

Suma 380 fl.

Suplicele de concurs instruite conform legilor în vigóre se se adreseze la oficiul protopresbiteral al Brașovului.

Alesul e datoriu a ține strana în biserică tot a două săptămână, ér Dumineca și sêrbătorea totdeuna, apoi a ține prelegerile prescise în școlă de repetițiune.

Concurenții, cari vor dovedi cunoștințe temeinice musicale vor fi preferiți; spre acest scop se se presinte în vre-o Duminecă ori sêrbătore în biserică.

Preșmer în 17 Maiu, 1893.

Comitetul parochial rom gr. or.
G. Ludu, Iridion Frateș,
preot și președ. not. comit.

In conțelegere cu mine

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 312/1893 [91] 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la școlă noastră confesională din Livezeni (Livázeny) tractul protopresbiteral al Hațegului, pentru completarea acestuia se escrie concurs în ziarul „Telegraful Român” cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- a) Salariu în bani gata 300 fl. v. a. prin repartiție;
- b) locuința în edificiul școlii;
- c) 4 stângeni de lemne focali, atât pentru locuința învățătorului cât și pentru școlă;
- d) grădina de legumi, lângă locuința scolară;
- e) folosirea grădinei scolare (un jugăr).

Învățătoriu ales va fi deobligat a merge cu copii la biserică în Dumineci și sêrbători.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și inainta suplicele lor concursuale instruite conform legilor în vigóre la subscrisul oficiu protopresbiteral în Petroșeni, până la terminul mai sus indicat.

In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni la 4 Iuniu, 1893

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 548/1893. (92) 1—3

CONCURS.

Posturile învățătoresci mai jos însemnate dela școlile noastre confesionale gr. or. din protopresbiteral Albei-Iulia, devenind vacante pentru ocuparea acelorora se escrie concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Albei-Iulia, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne suficiente de foc.
2. Cricău, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne de foc.
3. Gârbova de sus, salariu anual de 300 fl., deocamdată fără quartir și lemne de foc.
4. Inuri, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne de foc.

5. Pâclișa, salariu anual de 300 fl., lemne suficiente de foc și quartir după ce se va termina edificiul de școlă.

6. Măgina, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne de foc.

7. Stremțiu, salariu anual de 300 fl., quartir și lemne de foc.

8. Țelna, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne de foc.

9. Teuțiu, salariu anual de 300 fl., quartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Dela concurenți se recere se se prezenteze în vr'o Duminecă ori sêrbătore la biserică spre a-și arêta dexteritățile în cântări și tipic. Cererile instruite conform normelor din vigóre se se adreseze în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Albei-Iulia, 8 Iuniu, 1893.

In conțelegere cu comitetele parochiale din singuratecele parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Albei-Iulia

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 93/1893 [94] 1—3

CONCURS.

La școlile medii rom. gr. or. din Brașov este a se ocupa postul de institutor calificat pentru instruciunea în gimnastică.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele următoare:

In timpul serviciului provisoriu provêdut în § 30 al legii de instruciune din a. 1883 salariul anual de 600 fl. v. a. ér începând cu ocuparea definitivă a postului salariul anual de 700 fl. v. a. și afară de aceea 150 fl. v. a. bani de quartir și din cinci în cinci ani 70 fl. adaus la salar.

Concurenții vor adresa subscisei Eforii până la 1 Septembrie 1893 st. n. petițiunile lor, în care vor documenta:

- a) că sunt români de religiune ortod. orientală;
- b) că au purtare bună, atât în privința moralității, cât și în relațiunile civile;
- c) că sunt de constituțiune firmă și deplin sănătoși;
- d) că și-au câștigat calificațiunea necesară pentru ocuparea postului numit mai sus.

In fine va declara concurentul în petițiunea sa, că se va supune legilor noastre bisericesci și scolare, precum și normativelor și dispozițiunilor speciale, ce sunt în vigóre la aceste institute, sau se vor face în decursul timpului.

Brașov, în 22 Maiu, 1893.

Eforia școlilor centrale ortod.-orientale.

Nr. 7294/1892 Plen. [89] 2—3

CONCURS.

Pe basa regulamentului seminarial din 1892 §§. 1, 3, 6, 10 și 13 se publică concurs pentru ocuparea pos-

tului de econom la seminariul pedagogico teologic de aici.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: o remunerațiune anuală de 300 fl., locuința, vipt, încălțit, luminat și serviț în seminarium.

Dela concurenți se cere se documenteze, că sunt români gr. orientali, cu studii pregătitoare și eventual cu pracsă în afacerile economiei domestice; deasemenca se documenteze serviciile și purtarea morală de până acum.

Concursele instruite cu toate documentele necesare sunt a se presenta consistoriului subsemnat până inclusiv la 30 a lunei curente după calendariul vechiu.

Agendele economului seminarial sunt marcate într'o instruciune specială, carea se pôte vedé în orele de oficiu în cancelaria consistorială.

Sibiu din ședința plenară, ținută la 7 Iuniu 1893.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 196/1893 [88] 2—3

CONCURS.

Pe basa decisiunii venerabilului consistoriu archidieceșan dela 4 Maiu a. c. Nr. 2392/B. prin acêta din nou se escrie concurs pentru întregirea parochiei vacante gr. or. de clasa a III-a Pêtrângeni, protopresbiteratul tractului Abrud, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post parochial sunt venitele stolare, care computeate la olaltă dau suma de 400 fl. v. a.

Refectanții la acest post sunt poțitiți ca cererile lor concursuale instruite conform legilor și regulamentului din vigóre se le subșternă subscrisului oficiu protopresbiteral în terminul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Abrud, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Abrud, în 31 Maiu, 1893.

Dionisiu Adamovici,
protopresb.

Nr. 280/1893 [87] 2—3

Citațiune edictală.

Bucur Pitêu din Merchiașa legiuitul bărbat al Anei Baciș din Homorod, carele a părăsit cu necredință pe muierea lui legitimă, lăsându-o pe uliță cu copii mici minoreni, de opt (8) ani de zile, fără a se sci locul afărei lui, este prin acêta citat, ca în termin de șase luni de zile dela prima publicare a acestora în „Telegraful Român”, se se prezenteze inanita subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul divorțial intentat contra lui din partea muierei sale, se va pertracta și decide și în absența lui.

Cohalm, 15 Maiu, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresb.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1893.

C op ș a - m i c ă — S i b i u — A v r i g — F ă g ă r a ș										S i m e r i a (P i s k i) — H u n e d 6 r a									
Tren de per-s6ne	Tren de per-s6ne	Tren mist				Tren mist	Tren de per-s6ne	Tren de per-s6ne				Tren de povar6	Tren mist	Tren de povar6	Tren mist	Tren de povar6			
—	2.24	11.34	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	12.05	6.20	—	—	—	6.15	10.35	4.20	9.50	—			
—	2.51	12.01	7.43	Șeica mare	↑	9.05	11.40	5.59	—	—	—	6.38	11.54	4.43	10.08	—			
—	3.27	12.37	8.27	L6mneș	↑	8.33	11.09	5.32	—	—	—	7.13	12.20	5.18	10.32	—			
—	3.53	1.03	8.59	Ocna	↑	8.09	10.43	5.09	—	—	—	B r a ș o v — C h e z d i - O ș o r h e i u							
—	4.16	1.26	9.23	Sibiu	pl. sos.	7.44	10.17	4.49	—	—	—	5.46	8.50	—	3.10	—			
—	4.36	1.40	—	Șelimber	↑	7.28	8.30	—	—	—	—	6.19	9.31	—	3.53	—			
—	4.49	1.54	—	Veștem	↑	7.16	8.17	—	—	—	—	7.11	10.32	—	5.03	—			
—	5.04	2.10	—	T6lmaciu	↑	7.01	8.00	—	—	—	—	8.31	12.08	—	6.40	—			
—	5.26	2.39	—	Șebeșul sup.	↑	6.42	7.39	—	—	—	—	9.08	12.54	—	7.26	—			
—	5.42	2.56	—	Avrig	↑	6.21	7.11	—	—	—	—	M u r e ș - L u d o ș — B i s t r i ț a							
—	6.16	3.31	—	Porumbacui inf.	↑	6.02	6.51	—	—	—	—	4.—	9.10	—	4.20	—			
—	6.37	3.55	—	C6rtiș6ra	↑	5.28	6.15	—	—	—	—	6.48	12.41	—	—	—			
—	7.03	4.23	—	Arpasul inf.	↑	5.04	5.48	—	—	—	—	9.59	4.55	—	—	—			
—	7.21	4.43	—	Viștea inf.	↑	4.55	5.37	—	—	—	—	M u r e ș - L u d o ș							
—	7.41	5.06	—	Beșimbav	↑	4.27	5.07	—	—	—	—	6.46	7.21	—	—	—			
—	7.51	5.17	—	S6mb6ta inf.	↑	4.17	4.54	—	—	—	—	4.14	4.50	—	—	—			
—	8.11	5.39	—	F6g6raș	pl. sos.	4.01	4.37	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	8.38	6.08	—			3.31	4.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

Nota: 6rele însemnate în st6nga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dr6pta de jos în sus. Numerele cele grase însemn6 orele de nopțe.

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.